

A dunai-eszme annak idején (1848) a német imperiálizmus elleni harc jegyében született. Keletkezése óta sok minden megváltozott. Az új háború a német imperiálizmus terjeszkedését megbénította, sőt minden támadó szándéka ellenére is, az angolokkal és franciákkal szemben védekező magatartásra kényszerült. A dunai-eszme értelme és értéke ebben a megváltozott helyzetben igen jelentősen módosul. (Simkó István)

A SZENTSZÉK PÉNZÜGYEI.

A laterani-egyezmény óta — mint ismeretes — a Vatikán szabályszerű független állam saját bélyeggel, rádióval, vasúttal és pénzügyminiszterrel. Ezt a tisztséget a pápai államtitkár külügyi tevékenysége mellett látja el s munkakörét legfeljebb az különbözteti meg a többi állam pénzügyminiszterétől, hogy hivatalával kapcsolatban sohasem hallunk a Vatikán állam „pénzügyi nehézségei“-ről. Érthető is. A Vatikán háztartása teljesen kiegyensúlyozott, sőt ez a háztartás a jövedelmek jórészeről lemond, jöllehet igényt tarthat rá. Értjük ez alatt a pápa ama jogát, amellyel minden egyházi adomány felett rendelkezhet. Ha meggondoljuk, hogy a katolikus Egyház ma a világon legalább 350 millió hívőt számlál, elképzelhetjük, hogy XII. Pius, ha a pápai adót a legminimálisabbra redukálná, akkor is évente több milliárdra rugó jövedelemmel számolhatna. A valóságban azonban megelégszik a következő bevételekkel:

1. Annak a 750 millió lira készpénznek és egy milliárd lira 5%-os állampapíroknak a kamatai, amiket Mussolini a laterani-egyezmény aláírásakor, tíz évvel ezelőtt Gasparri bíborosnak átnyújtott a pápa 1870-ben ért veszteségei kártalanítása fejében.

2. Az önkéntes gyűjtésekből származó bevételek, melyeket a legtöbb egyházközség az év folyamán (többször is) beindít s amiknek az

eredményét azután Rómába küldik.

3. A Vatikán, a Lateran, a Castel-Gandolfó-i pápai kastély „forgalmaztatása“, muzeumi beléptidijak, stb.

4. Azok a meglehetősen magas illetékek, amiket egy-egy pápai cím adományozása, házasságok érvénytelenítése stb. alkalmából kirónak.

Már most, mennyi az az összeg, amit a katolikus Egyház feje ebből a jópárszáz millió lirából a saját személyére fordít?

Nagyon kevés, mondhatni — semmi. Pár évvel ezelőtt a pápa Castel-Gandolfó-i nyári tartózkodásakor a Vatikán egy magas tisztviselője mondta el egy újságírónak, hogy a pápa nyaralása 200.000 lírát — jövedelmezett a pápai államnak, azoknak a megszámlálhatatlan ajándékoknak a révén, amelyek napról-napra érkeztek ruha, élelmiszer és egyéb formában a pápa szükségleteinek fedezésére. A pápa mindent, amire szüksége van, kezdve kocsijától a rádiójáig, beleértve órát, szemüveget, hőmérőt, hűthű katolikusoktól kapja ajándékba. Azon a nyáron gyümölcsben és egyéb könnyen romló élelmiszerben a világ minden részéből oly nagy mennyiséget kapott, hogy ezek eladásából több mint 200.000 líra folyt be.

A pápa, jöllehet személyére semmitsem költ, évente nagy összeget tartalékol titkos alapja javára. Ebből támogatja azokat a szegényeket, akik valamilyen okból nem fordulhatnak a nyilvánossághoz. (Szacsavay Gusztáv)

A HÁBORÚS SPEKULÁCIÓ

EMLÉKEI visszanyúlnak a XVIII. és a XVIII. századokra. A börze háborús játékta tetőpontját éri el a Napoleoni háborúk idején. A börze spekulál nemcsak az egyes hadjáratok, hanem egyes ütközetek kimenetelére is. Ezeknek a börze-spekulációknak a sikerülését azonban nemcsak a politikai ösztön, hanem a hírszolgálat is befolyásolta. Akkoriban még hetekig, hónapokig